

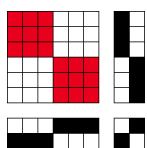
Avsnitt 10

Partimönster bindning

I menyn Omforma finns Partimönster bindning. Här arbetar man med bindemönstret och ersätter fyllda och ofyllda rutor i partimönstret med olika bindningar. En bindning i de fyllda rutorna och en annan i de ofyllda.

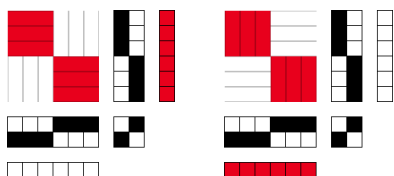
Till stor del kommer avsnittet att handla om de olika binderapporterna i biblioteket och vilka vävar man kan använda dem till.

Det ger också ett bra tillfälle att se på det här med att rita med sänkning eller höjning. I Skandinavien anger en fylld ruta i ett bindemönster att en varptråd i sänkt. I resten av världen och inom industrin anger det att varptråden är höjd. I äldre svenska vävböcker ritas man ibland med höjning, så det är viktigt att läsa sig till vilket noteringssystem boken använder. I WeavePoint väljer man vilket sätt man vill rita med. Längst till höger på statusraden står vilket som används i det aktuella mönstret.

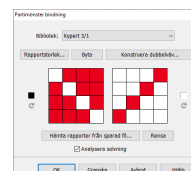
Ett partimönster som det kan presenteras. Om det inte finns angivet vet vi inte vad de fyllda röda rutorna anger. Ritar man med papper och penna spelar det inte så stor roll. Men ni har väl alla varit med om amerikanska vävbeskrivningar där allt blir tvärtom!

När man väljer Nytt i WeavePoint kan man välja höjning eller sänkning. Med Standardpaletten lägger sig de röda och vita färgerna så att markerad ruta blir fylld/röd. (Om man vill att Nytt öppnas med en annan färg än rött kan man välja en annan färg i Inställningar | Grundinställningar. Den ligger kvar i standardpaletten tills man ändrar.)

Väljer man då trådläge syns skillnaden mellan höjning och sänkning tydligt.

Samma partimönster:
sänkning till vänster, höjning till höger.

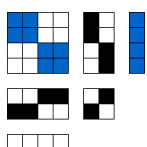
När man väljer binderapporter visas sig binderapporterna så här.

När de används i partimönstret läggs de in som markerade rutor och det blir då lite annorlunda resultat beroende på valet i den aktuella filen

Biblioteket har vuxit fram i ett samarbete mellan amerikanska och svenska vävare. Det påverkar hur binderapporterna är ritade. I en del fall spelar det ingen roll för resultatet, i andra fall påverkar det resultatet.

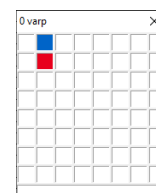
Här är alla exempel ritade med sänkning.

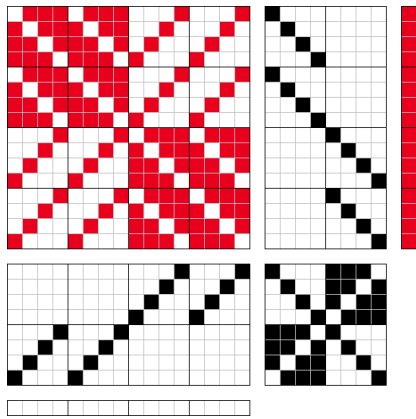
Vi börjar först med att utveckla ett litet partimönster på enklaste sätt. Därefter går vi igenom dialogrutan ordentligt.

I partimönstret ska nu varje fylld ruta ersättas med en bindning och varje ofylld med en annan bindning. Vi gör en dräll med en 4 skafts kypert.

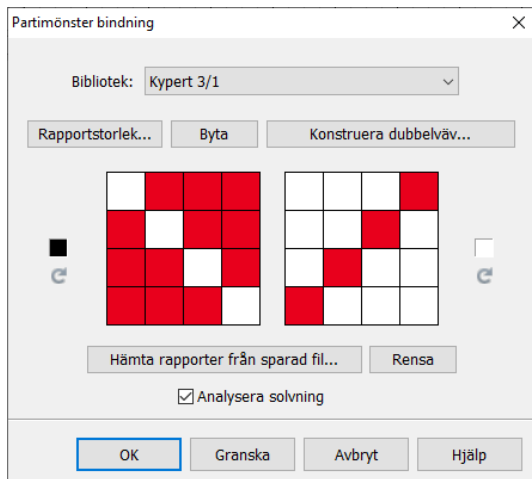
1. Med partimönstret öppet: Omforma | Partimönster bindning.
2. I Bibliotekets rullgardin välj Kypert 3/1. OK.
Bindemönstret visas med de färger som partimönstret har.
Vill man visa bindemönstret med rött kan man ha en palett med två färgställningar.

Här är det bytt till den röda/vita färgställningen.

Man kan använda Partimönster bindning i både Inredning och Mönster. I Inredning konstrueras hela inredningen direkt. I Mönster konstrueras inredningen när man går över till Inredning.

Så här såg det ut i dialogrutan efter valet Kypert 3/1.

Binderapporten till vänster har en liten svart ruta bredvid sig för att visa att den här binderapporten kommer att lägga sig i alla fyllda rutor i partimönstret. Binderapporten i den högra rutan lägger sig i alla ofyllda rutor.

Jämför partimönstret, det utvecklade bindemönstret och dialogrutan.

Man klickar på symbolerna vid sidan om binderapporterna för att visa dem negativt, eller rotera dem. Man kan byta plats på dem. Testa igenom de olika alternativen. Ibland är de användbara, ibland inte.

Med de här binderapporterna ger det ingen skillnad om Analysera solvning är markerad eller inte. Jag använder alltid det alternativet.

Rensa säger sig själv vad det innebär. Konstruera dubbelväv hoppar vi över till avsnittet om dubbelväv. Rapportstorlek och Hämta rapporter från en sparad fil kommer längre ner.

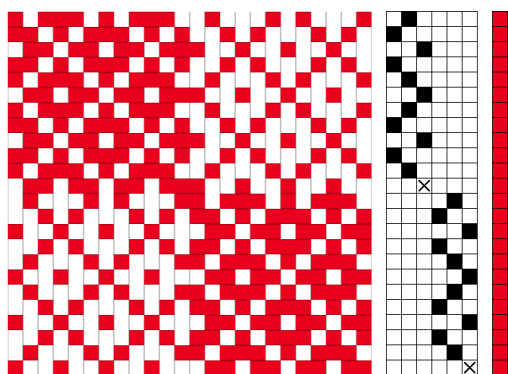
Det finns tre sätt att välja binderapporter: **från biblioteket**, att **rita egna** eller **hämta rapporter från en sparad fil**.

Biblioteket

Här finns ett antal färdiga binderapporter att välja. Man kan förändra dem på olika sätt, men de förändringarna sparas inte i biblioteket. Men de sparas i filen med det utvecklade bindemönstret. Jag kommer att hoppa över en del binderapporter. De kommer att användas i avsnitt om speciella bindningar.

Vi börjar nerifrån. Binderapporterna för satin och kypert ger skarp anslutning – alltså att trådarna binder motsatt mellan partierna. Med binderapporterna för rutig kypert måste man ta bort, eller lägga till en tråd/inslag i mellan partierna för att få skarp anslutning

Rutig kypert

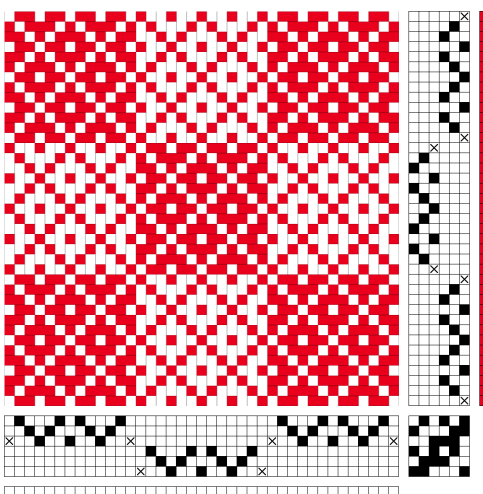
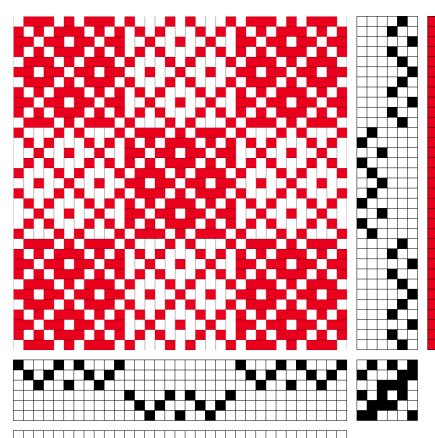
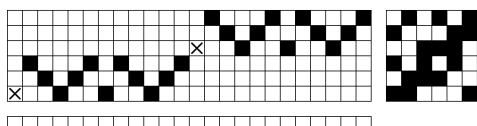

Rutig kypert 4 och 5 är på 8 och 7 skaft så det blir många trampor med ett partimönster även med enbart två partier: 16-14 trampor.

Nr 2 och 3 är på 4 skaft.

Vi tittar på den minsta nr 1 som är på 3 skaft.

Trådar/inslag som ska tas bort eller där man kan lägga till trådar är markerade med kryss.

Kypert och satin

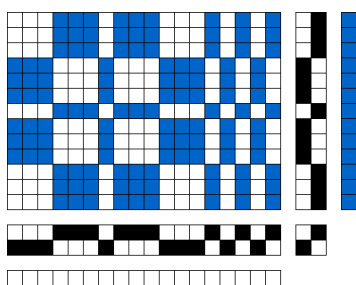
Det vi kallar äkta dräll bygger på att samma bindning omväxlar i varp-och inslagseffekt. Man kan använda både kypertbindningar och satinbindningar.

Många av binderapporterna är på många skaft och kräver då vävstolar med många skaft och trampor. De mest använda är kypert på upp till fyra skaft och 5-och 6-skaft satin.

Alla binderapporterna är ritade med skarp anslutning mellan partierna.

Testa de olika varianterna med partimönster på både två partier och fler. Antalet skaft i de utvecklade bindningar ökar snabbt med fler partier!

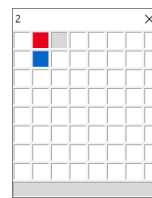
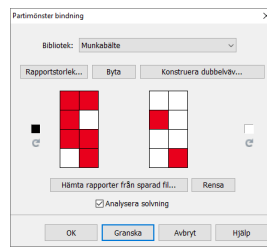
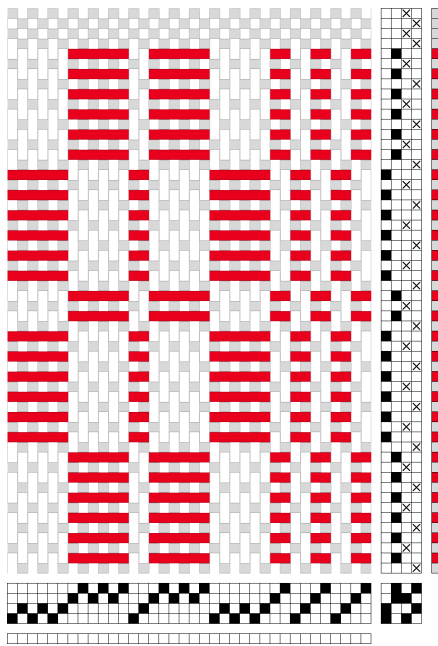
Munkabälte

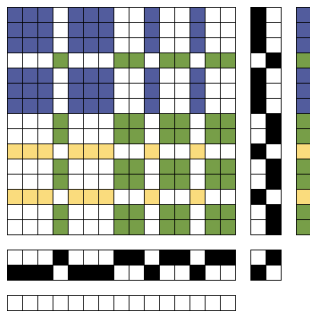
Munkabälte är förknippat med den åttauddiga stjärnan. Mönsterinslagen floterar över och under en tuskaftsbottnen. Vartannat inslag är tuskaft, ofta samma garn som varpen. Vartannat är ett mönsterinslag.

Väver man den som ränder med tuskaft mellan ränderna är det enklast att i partimönstret bara rita upp en rand och lägga till tuskaft och lägga till fler ränder i det utvecklade mönstret.

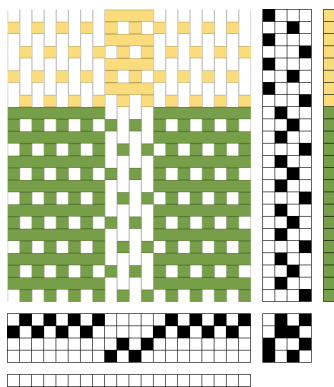
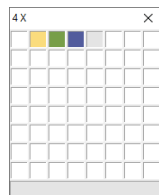
Bibliotekets binderapport utgår från att varje ruta i partimönstret är två varptrådar och två mönsterinslag med tuskaft emellan. Vill man ha större mönster får man rita fler rutor i partimönstret – eller göra en egen större binderapport.

En grå färg med kryssmarkering för tuskaftsinslagen är tillagd i paletten.
Färgsätt tuskaftsinslagen med den grå färgen.
Fyra tuskaftsinslag tillagda.

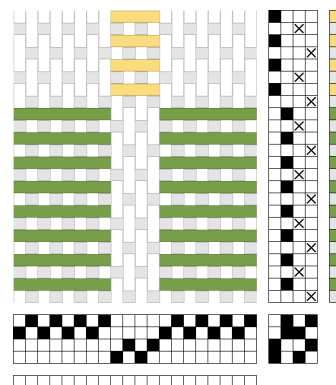
Samma binder rapporter kan användas för plattväv. Eftersom de färger man har i sitt partimönster utökas med binder rapporten kan man planera sina färger redan i partimönstret.

Om jag nu vill visa alla tuskaftsinslag med samma färg och samtidigt behålla mönsterinslagen med sina färger stöter jag på ett problem. Om jag färglägger det första tuskaftsinslaget med grått och försöker upprepa det genom hela mönstret går det inte.

Om jag vill ha det så finns det två sätt.

- Manuellt lägga in grått på varannat inslag.
- Det går att runda problemet!

1. Omforma | Ta bort ur trampning.
Från inslag 1, Intervall 1.
2. Omforma | Infoga trampning.
Markera Tuskaft, Från första inslaget, Intervall 1,
markera färg och välj en färg för tuskaften.
Med Före lägger sig tuskaften på de två första tomma tramporna.

Man kan också använda partimönster inredning och göra en nyckel utan tuskaftsinslag. Prova att göra en och fundera över vilket sätt som verkar enklast. Det finns alltid fler sätt att arbeta på och man ska hitta sitt sätt.

Kuvikas

Kuvikas betyder bild, kanske vi skulle kunna säga att det är en mönstrad väv.

De här vävarna vävs med botteninslag som bildar en bottenväv och mönsterinslag som bildar mönstret på samma sätt som bl. a. munkabälte och plattväv. Skillnaden är att mönsterinslagen binds av på jämna avstånd och kan på så sätt bilda stora ytor.

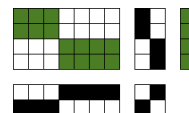
Avbindetrådarna ingår oftast också i bottenväven. Bottenväven kan vara tuskaft men också andra bindningar. Den bindning som kommit att kallas kuvikas i Sverige – Summer & Winter i Amerika – har tuskaft som bottenbindning, mönsterinslaget binds av i tuskaft av varannan varptråd.

Det kan lätt bli många skaft och trampor om man har många partier. Med tuskaft i botten och avbindning i tuskaft med varannan tråd som avbindetråd går det åt två skaft för botten och ett skaft för varje parti. I trampningen, om man enkeltrampar, två trampor för botteninslagen och två trampor för varje parti. Man kan reducera antalet trampor om man dubbeltrampar. Använder man partimönsterfunktionen får man enkeltrampning.

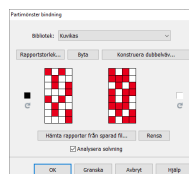
I biblioteket finns några variationer hur mönsterinslaget binds av. Alla varianternas binderapporter har fyra mönsterinslag med tuskaft mellan för varje ruta i partimönstret.

Vad man ska ha varianterna ”utan tuskaft” till vet jag inte riktigt.

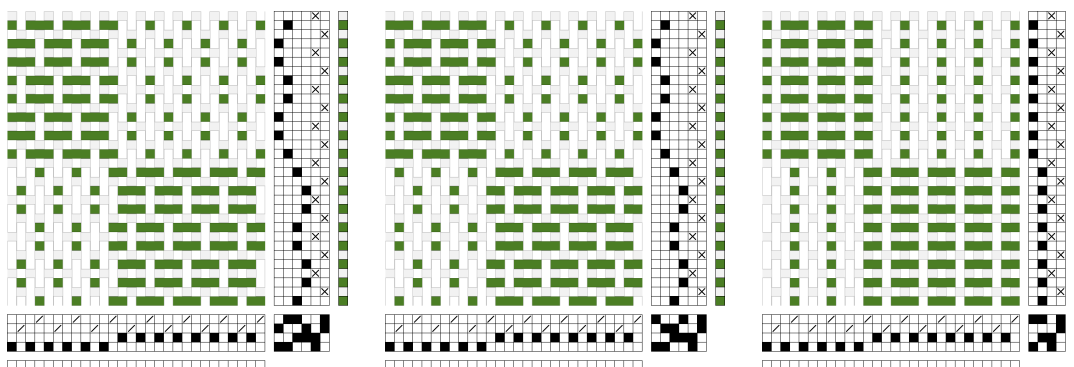
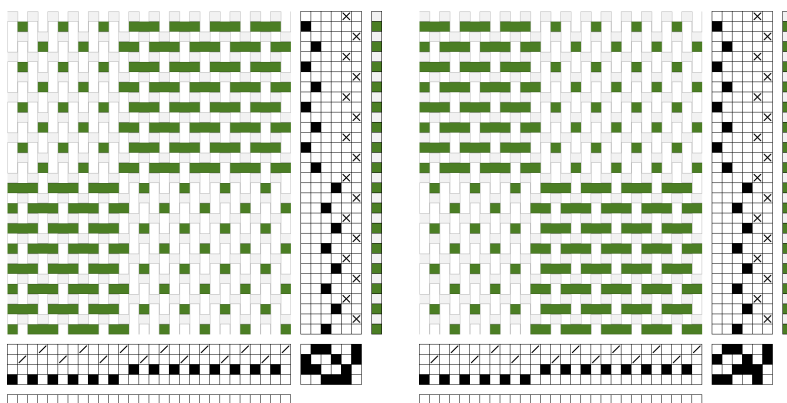
Det får bli ett mycket litet partimönster för att visa på variationerna. Mönsterinslaget blir grönt så jag ritade ett partimönster i grönt.

Valet Kuvikas. Här händer något. Det gröna partiet fick inte mönsterinslagen på rätsidan! Vänster bild nedan.

Rapporterna ritade så att partierna där inslaget ligger på rätsidan hamnar i de ofyllda rutorna. Använd Byta för att skifta plats på rapporterna så blir det rätt när vi ritade för sänkning. Eller så kan man göra rapporterna negativa. Den högra bilden.

Birdseye

X-style

Dukagang

Taquete

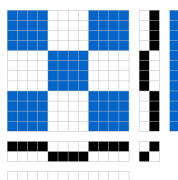
Taquete är en inslagsförstärkt bindning. Två olika färgade inslag alternerar på rät- och avigsidan av tyget. Varannan varptråd binder av inslagen, varannan binder inte utan styr på vilken sida av väven inslagen lägger sig.

Jag använder termerna bindevarp och innervarp.

No: Inger Johanne Rasmussen använder termerna grunnrenning och fyllrenning.

Vestby, Golberg skriver bindevarp och fyllvarp.

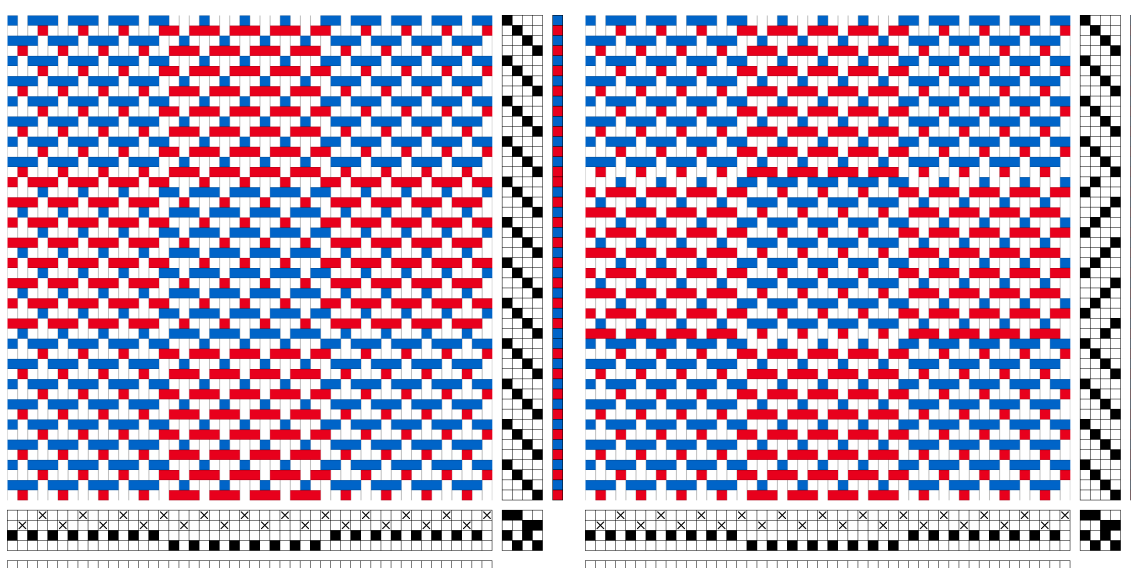
Dk: Teoribok for skaftevævere använder bindetråd och hoved- eller fylde-tråd.

Vi börjar med ett partimönster på två partier.

Bilden till vänster visar hur det beskrivs i vävböckerna, man trampar rakt genomgående och byter parti genom att skyttla samma färg två gånger.

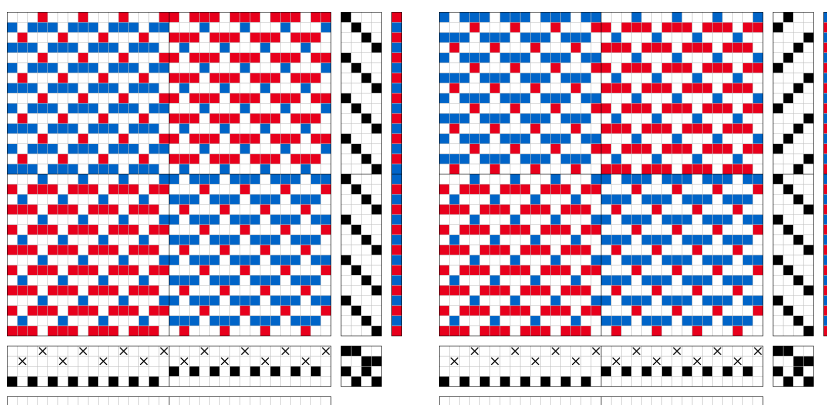
Bilden till höger visar hur det blir med programmets binderapporter efter att inslagens färger lagt in, varannan hela vägen.

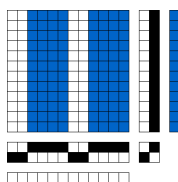
Varför blir det så här?

Om man granskar bindningarna som lagts in i de fyra första rutorna i mönster ser man att i det vänstra nedan börjar inte bindningen lika i de två blå och inte heller i de två röda rutorna. Bindningen tecknas på fyra olika sätt. Då går det inte att använda partimönster bindning direkt. (Jämför med daldrällen i avsnitt 8.)

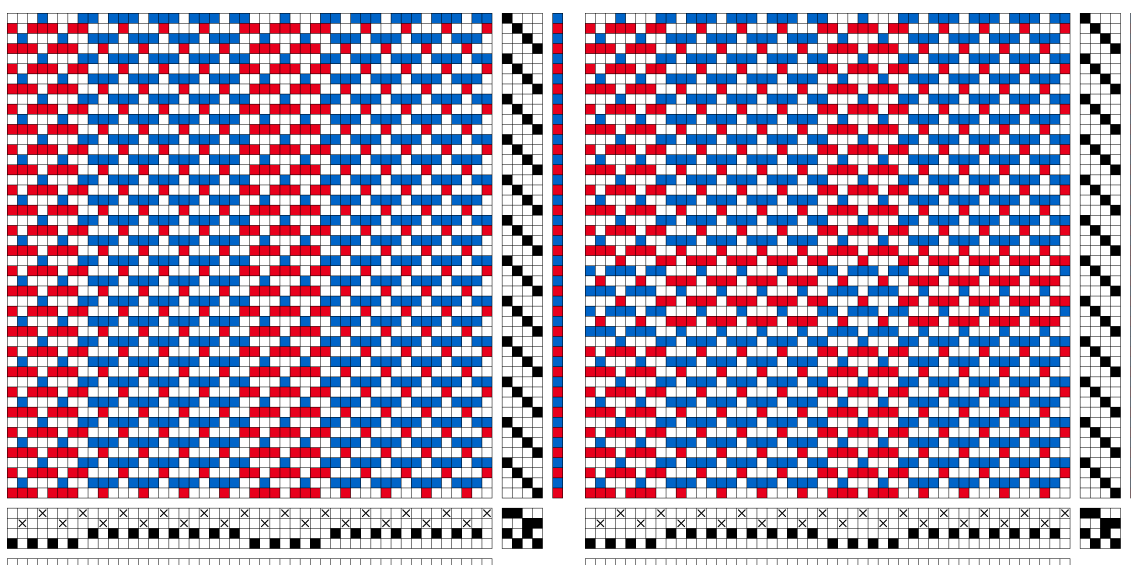
I bindningen till höger ligger bindningarna i de två blå och i de två röda rutorna på samma sätt. Det första inslaget på parti 2 har tagits bort från den bindningen och på så sätt får man en enklare trampning.

Men det vi kan se är att partierna som ligger ovanför varandra har samma bindning, men med omkastade färger i den vänstra.

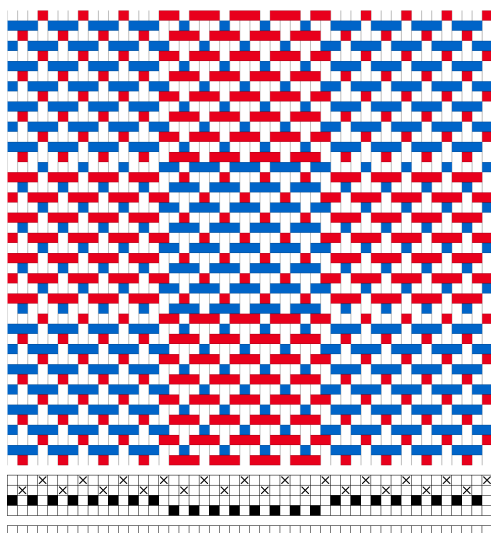

Det enklaste borde vara att enbart rita partimönstrets partier i varpen och så skapa rutmönstret på höjden genom att lägga in färger.

Jag valde att först lägga in varannat rött varannat blått inslag. Första partiet består av 16 inslag, här samma som varpen, i praktiken blir det fler inslag eftersom de packar ihop sig. Andra partiet av 8 inslag.

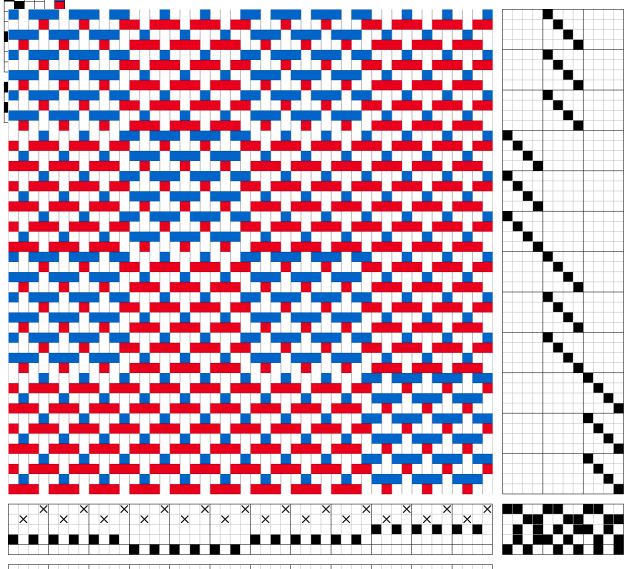
Markera 8 inslag från inslag 17 i färgordningen. Kopiera, Klistra in special, Spegla vertikalt, 1 Kopia. Fortsätt på samma sätt efter hur rutorna ska vara.

Ett annat sätt att byta parti finns i Pattern and Loom. Man skyttlar hela tiden varannan färg och hoppar över en trampa vid bytet.

Eftersom det är samma solvning och samma uppknytning för alla varianterna kan man testa i väven för att se vilken som blir bäst i just den kvalitén.

Och så välja efter utseende och vad man tycker är enklast att väva.

Exemplen ovan är på två partier. Då kan man göra partiskarvarna på höjden på olika sätt.

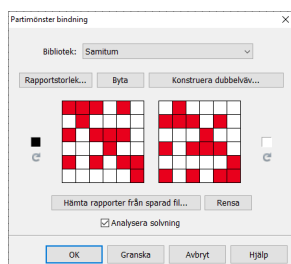
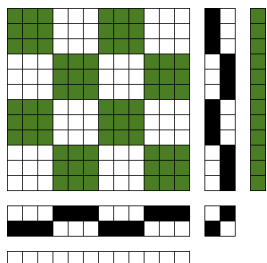
Med fler än två partier kan man inte göra så. Då använder man binderapporterna som de är.

Samitum

Principen att för samitum är mycket lik hur man väver taquete. Skillnaden är hur bindvarpen arbetar. Här binds inslagen av med en 2/1 kypert. Det blir stor skillnad mellan tygets båda sidor. Detta är vävsättet för många av sidentygerna med stora mönster. Det karakteristiska för både taquete och samitum är att inslagen helt täcker varpen.

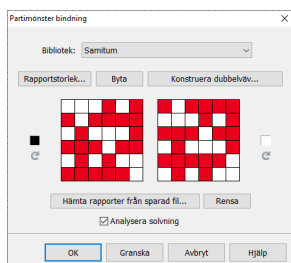
För den som vill fördjupa sig i teknikerna och historien rekommenderar jag Becker, Pattern and Loom 1987. Den har kommit ut i ett nytryck men går att ladda ner utan kostnad.

<http://www.donwagner.dk/Pattern-and-Loom.html>

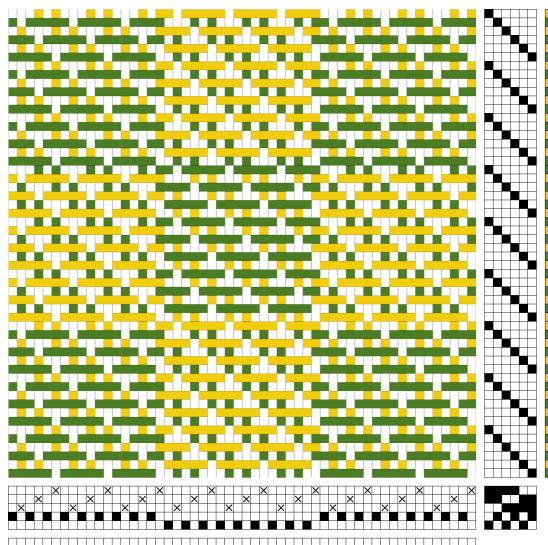
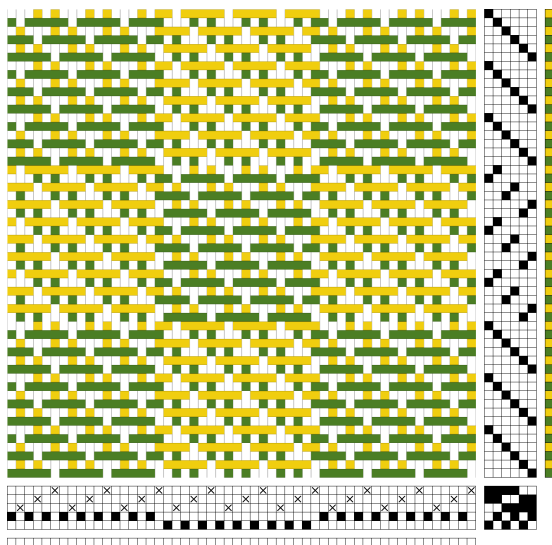
Inslagen i två färger ska alternera med flotteringar över fem trådar, två bindetrådar och tre innervarpstrådar.

I binderapporterna ser vi i inslaget fem ofyllda trådar. När vi ritat med sänkning kommer det att innebära att inslagen kommer att ligga på baksidan.

Klicka på de små fyrkanterna bredvid rapporterna för att få dem negativa och visa rätsidan.

Till vänster i bilden nedan direkt med binderapporterna. Till höger byts partierna g att man växlar färg på samma sätt som med Taquete.

Rita egna binderapporter

Klicka på Rapportstorlek och välj antal varptrådar och inslag på rapporterna. Rita in de bindningar som ska användas för att utveckla partimönstret.

Binderapporterna kommer att sparas i filen med det utvecklade mönstret.

Hämta rapporter från sparad fil

Man klickar på Hämta rapporter från sparad fil och väljer den wpo-fil som innehåller de rapporter man vill använda. Då kommer det upp en ruta där man får tre val. Man kan välja den vänstra från en sparad fil och den högra från en annan. De bör ha samma rapporttal.

